

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 28 май 2021 г.
(OR. en)

Междуетноститутуционално досие:
2018/0152/A(COD)

5950/1/21
REV 1 ADD 1

VISA 25
FRONT 40
MIGR 25
IXIM 37
SIRIS 13
COMIX 70
CODEC 154
PARLNAT 119

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед приемането на РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕО) № 810/2009, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861, (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета за целите на реформирането на Визовата информационна система

— Изложение на мотивите на Съвета

— Прието от Съвета на 27 май 2021 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. След задълбочена оценка на Визовата информационна система (ВИС), на 16 май 2018 г. Комисията представи законодателно предложение за изменение на регламента за ВИС¹ (по-нататък „регламент за изменение на ВИС“).
2. На заседанието си от 19 декември 2018 г. Комитетът на постоянните представители прие мандат за започване на преговори с Европейския парламент².
3. Европейският икономически и социален комитет прие становището си на 19 септември 2018 г.³
4. Европейският надзорен орган по защита на данните представи становището си на 12 декември 2018 г.⁴
5. По искане на Европейския парламент Агенцията на ЕС за основните права (FRA) даде становището си на 30 август 2018 г.⁵
6. На 13 март 2019 г. Европейският парламент прие позицията си на първо четене⁶.
7. Съветът и Европейският парламент започнаха преговорите през октомври 2019 г. с оглед постигане на споразумение на етапа на позицията на Съвета на първо четене („бързо споразумение на второ четене“).
8. В хода на преговорите стана ясно, че предложението на Комисията не включва определени разпоредби — т.нар. „последващи изменения на ВИС“. Това са измененията, които трябва да бъдат направени в правните актове относно информационните системи и базите данни на ЕС във връзка с автоматичните търсения от ВИС в тези системи. Комисията предложи сходни последващи изменения за ETIAS⁷.

---

¹ 8853/18.

² 15726/18.

³ EESC 2018/03954, ОВ С 440, 6.12.2018 г., стр. 154—157.

⁴ Резюме на становището на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението за нов регламент за Визовата информационна система, ОВ С 50, 8.2.2019 г., стр. 4—8.

⁵ Становище 2/2018 на FRA. <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/revised-visa-information-system-and-its-fundamental-rights-implications>

⁶ T8-0174/2019, 7401/19.

⁷ Вж. COM (2019) 3 final и COM (2019) 4 final.

9. Поради променливата геометрия на участието на държавите членки в политиките на ЕС в областта на свободата, сигурността и правосъдието, от правна гледна точка беше възможно в регламента за изменение на ВИС (който е предмет на настоящото изложение на мотивите на Съвета) да се включи само един набор от последващи изменения във връзка с изменението на правните инструменти в областта на достиженията на правото от Шенген, свързани с външните граници, като други разпоредби, които не принадлежат към тези достижения, трябваше да бъдат включени в отделен правен инструмент.
10. На 17 юни 2020 г. Комитетът на постоянните представители измени мандата на Съвета, за да включи „последващите изменения на ВИС“⁸. След като прие позицията си на първо четене, преговарящият екип на Европейския парламент посочи, че ще определи позицията си по този нов набор от разпоредби в хода на междуинституционалните преговори.
11. След шест политически тристранни срещи и многобройни технически срещи преговорите приключиха успешно на 8 декември 2020 г., като Европейският парламент и Съветът постигнаха компромис по текста на два регламента:
- Регламент за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕО) № 810/2009, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861, (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета за целите на реформирането на Визовата информационна система („регламент за изменение на ВИС“, който е предмет на настоящото изложение на мотивите на Съвета), и
  - Регламент за изменение на регламенти (ЕС) № 603/2013, (ЕС) 2016/794, (ЕС) 2018/1862, (ЕС) 2019/816 и (ЕС) 2019/818 по отношение на установяването на условията за достъп до други информационни системи на ЕС за целите на Визовата информационна система.
12. На 22 януари 2021 г. Комитетът на постоянните представители направи анализ на окончателния компромисен текст с оглед постигането на споразумение.

---

⁸ 8787/20.

13. На 27 януари 2021 г. комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на Европейския парламент (комисия LIBE) потвърди политическото споразумение и на 1 февруари председателят на комисията LIBE изпрати писмо до председателя на Комитета на постоянните представители, в което потвърди, че ако Съветът одобри двата регламента на първо четене, след редакция от юрист-лингвистите, Парламентът ще одобри на второ четене позицията на Съвета.
14. На 3 февруари 2021 г. Комитетът на постоянните представители потвърди политическото споразумение по компромисните текстове на регламентите.
15. Дания не участва в приемането на регламента за изменение на ВИС и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото този регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета по него Дания ще реши дали да го въведе в националното си право.
16. Ирландия не участва в приемането на регламента за изменение на ВИС и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане, тъй като той представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва.
17. По отношение на Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн регламентът за изменение на ВИС представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген.
18. По отношение на Кипър, България, Румъния и Хърватия разпоредбите на регламента за изменение на ВИС представляват разпоредби, които се основават на достиженията на правото от Шенген или по друг начин са свързани с тях по смисъла на съответните актове за присъединяване.

II. ЦЕЛ

19. ВИС, която беше създадена с Решение 2004/512/ЕО на Съвета („решението за ВИС“) и с Регламент (ЕО) № 767/2008, е информационната система на ЕС за улесняване на процедурата за издаване на („шенгенски“) визи за краткосрочно пребиваване и за подпомагане на органите, отговарящи за визите, границите, убежището и миграцията, при проверката на граждани на трети държави, които се нуждаят от виза, за да пътуват до Шенгенското пространство. ВИС свързва консулствата на държавите членки в целия свят и всички техни гранични контролно-пропускателни пунктове по външните граници.
20. Регламентът за изменение на ВИС има за цел по-нататъшното развитие на ВИС, за да се отговори по-добре на новите предизвикателства пред политиките в областта на визите, границите и сигурността. По-специално той има за цел да се улесни процедурата за кандидатстване за виза; да се задълбочат цялостните проверки, извършвани преди вземането на решение за виза за краткосрочно или дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване, както и проверките за установяване на самоличността на граничните контролно-пропускателни пунктове по външните граници и на територията на държавите членки; и да се повиши вътрешната сигурност в Шенгенското пространство чрез улесняване на обмена на информация между държавите членки относно гражданите на трети държави, които притежават визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

A. Общи положения

21. Европейският парламент и Съветът проведоха преговори с цел сключване на споразумение въз основа на позицията на Съвета на първо четене, която Парламентът би могъл да одобри на второ четене. Текстът на позицията на Съвета на първо четене по регламента за изменение на ВИС отразява изцяло компромиса, постигнат между двамата съзаконодатели със съдействието на Европейската комисия.

Б. Ключови въпроси

Консолидиране на правилата, свързани с ВИС

22. Съгласно позицията на Съвета на първо четене Решение 2004/512/ЕО на Съвета за създаване на визова информационна система (ВИС) и Решение 2008/633/ПВР на Съвета относно достъпа до ВИС за целите на правоприлагането се отменят.
23. По този начин се консолидират всички правила относно създаването и използването на ВИС.

Обхват на ВИС

24. В позицията си на първо четене Съветът подкрепя предложението на Комисията преработената ВИС да включва освен визите за краткосрочно пребиваване и визите за дългосрочно пребиваване и разрешенията за пребиваване, които, макар и да се уреждат най-вече от националните правила, позволяват свободно движение в рамките на Шенгенското пространство.
25. Разширяването на обхвата на ВИС ще даде възможност на органите на държавите членки, различни от издаващия орган, да проверяват въпросния документ и неговия притежател на границата или на територията на държавите членки. Така ще се запълни важен информационен пропуск по отношение на границите и сигурността и системата ще може да отговори по-добре на промените в областта на сигурността и на предизвикателствата, свързани с миграцията, като по този начин се оптимизира управлението на външните граници на ЕС.

Цялостни проверки

26. Позицията на Съвета на първо четене се основава на предложението на Комисията на визовите органи да бъде дадена възможност да извършват автоматизирани проверки в други бази данни, като използват рамката за оперативна съвместимост. Позицията обаче разширява това предложение, като внася разграничение между правилата и процедурите за търсене в чувствителни и нечувствителни бази данни.

27. Според действащите правила консулствата са задължени да проверяват пътуващите, които имат нужда от виза, само в Шенгенската информационна система (ШИС), за да установят дали на кандидата за виза за краткосрочно пребиваване е наложена забрана за влизане. Съгласно позицията на Съвета на първо четене всички регистрирани във ВИС заявления, независимо дали става въпрос за визи за краткосрочно пребиваване, визи за дългосрочно пребиваване или разрешения за пребиваване, ще бъдат съпоставяни автоматично с всички други информационни системи на ЕС в областта на сигурността и миграцията. При тази задължителна кръстосана проверка ще бъдат откривани кандидатите, използващи множество самоличности, и ще бъде идентифицирано всяко лице, за което има рискове по отношение на сигурността или неспазването на правилата относно миграцията, според случая.
28. Освен свързаните с граничните въпроси бази данни и ШИС, базите данни, в които ВИС извършва търсения, включват ECRIS-TCN и базата данни TDawn на Интерпол (при условие че на собственика на сигнала на Интерпол не е разкрита информация), както и търсения в ШИС на сигнали за връщане в ШИС, които първоначално не бяха включени в позицията на Европейския парламент на първо четене, но впоследствие бяха приети от Парламента. По отношение на ECRIS-TCN, позицията на Съвета на първо четене ограничава търсенията до присъди за тежки престъпления и тероризъм. Тя включва и времево ограничение за присъдите, които ще се вземат предвид: присъди за терористични престъпления, постановени през предходните 25 години, и присъди за тежки престъпления, постановени през предходните 15 години. С определянето на сроковете (по искане на Европейския парламент като компромисен вариант за съгласието на ЕП за търсенето в ECRIS-TCN) се цели да се установи еднакъв „времеви коридор“ за съответствията във ВИС във връзка с присъди в националните регистри за съдимост, чиято продължителност не е хармонизирана на равнището на ЕС.
29. Що се отнася до органите, натоварени с проверката на съответствията от чувствително естество, вместо „единно звено за контакт“, което първоначално поддържаше Европейският парламент, позицията на Съвета на първо четене въвежда понятието „оправомощени органи за ВИС“. Чрез „оправомощаването“ (вместо „създаването“) на тези органи държавите членки запазват известна свобода на действие: те могат да оправомощават повече от един орган, включително бюрата SIRENE, при условие че получат достатъчно допълнителни ресурси за изпълнението на тези нови задачи.
30. Позицията на Съвета на първо четене включва специални правила за съответствията в списъка на ETIAS за наблюдение, които, предвид тяхното чувствително естество, ще бъдат проверявани от националните звена на ETIAS.

Последващи изменения

31. Както беше обяснено в точки 8—10 по-горе, в хода на преговорите стана ясно, че предложението на Комисията не включва определени разпоредби. За да стане възможно извършването на изцяло автоматични търсения във ВИС, ще трябва да се внесат изменения в правните актове относно информационните системи и базите данни на ЕС, в които ВИС прави търсения, включващи автоматизирано обработване на лични данни. Необходимо беше също така да се вземе предвид новата законодателна рамка за оперативната съвместимост, която претърпя развитие след внасянето на предложението за ВИС през май 2018 г. Подобни последващи изменения бяха предложени от Комисията за ETIAS⁹.
32. Позицията на Съвета на първо четене запълва този пропуск и включва технически изменения в следните два набора от правни актове:
- а) Регламенти относно шенгенските граници: ВИС¹⁰, СВИ¹¹, ETIAS¹², ШИС – връщане¹³, ШИС – граници¹⁴ и оперативна съвместимост на границите¹⁵, и

---

⁹ Вж. COM (2019) 3 final и COM (2019) 4 final.

¹⁰ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС), ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60—81.

¹¹ Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011, ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20—82.

¹² Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226, ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1—71.

¹³ Регламент (ЕС) 2018/1860 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за използването на Шенгенската информационна система за целите на връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави, ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1—13.

¹⁴ Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на Решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета, ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 27—84.

¹⁵ Регламент (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006, ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14—55.

- б) „Текстове извън контекста на Шенген и текстове относно полицейското сътрудничество в рамките на Шенген“: Евродак¹⁶, регламент за Европол¹⁷, ШИС – полицейско сътрудничество¹⁸, ECRIS-TCN¹⁹ и оперативна съвместимост на в областта на полицейското сътрудничество²⁰.

Поради променливата геометрия на участието на държавите членки в политиките на ЕС в областта на свободата, сигурността и правосъдието, вторият набор от последващи изменения е включен в отделен правен инструмент, който ще се прилага безпроблемно заедно с регламента за ВИС, с цел да се улесни цялостното функциониране и използване на системата.

Биометрични данни

33. Частта от позицията на Съвета на първо четене по въпроса за биометричните данни бе изготвена след интензивни преговори с Европейския парламент. Постигнатият компромис запазва основните елементи от предложението на Комисията, като същевременно добавя определени гаранции, които бяха предложени от Европейския парламент:

-
- ¹⁶ Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието, ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 1—30.
- ¹⁷ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета, ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53—114.
- ¹⁸ Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията, ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56—106.
- ¹⁹ Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726, ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 1—26.
- ²⁰ Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816, ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 85—135.

- минималната възраст за снемане на пръстови отпечатьци при процедурата за издаване на визи за краткосрочно пребиваване се намалява от 12 на 6 години; по аналогия, във ВИС няма да се съхраняват пръстови отпечатьци на деца на възраст под 6 години във връзка с визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване; снемането на пръстови отпечатьци от деца подлежи на по-строги гаранции, като освен това целите, за които тези данни могат да се използват, се ограничават до ситуации, при които това е във висшия интерес на детето, по-специално чрез ограничаване на срока на съхранение на данните;
- Предвид влошаването на качеството на пръстовите отпечатьци при възрастните хора, горната възрастова граница за снемане на пръстови отпечатьци за визи за краткосрочно пребиваване се определя на 75 години;
- основно правило при процедурата за издаване на визи (включително за деца на възраст под 6 години, за да се подпомогне борбата с трафика на деца) ще бъде заснемането на портретната снимка на място. Освен това за всяко заявление държавите членки могат да изискват и снимка на хартиен носител. Сканираната снимка на хартиен носител ще се добавя във ВИС само в изключителни случаи, когато не се изисква заснета на място портретна снимка (за държавни или правителствени ръководители, кралски семейства и т.н.), но няма да се използва за съпоставяне на биометрични данни. С обозначение в системата ще се отбелязва дали портретната снимка е заснета на място при подаването на заявлението; в изключителни случаи портретната снимка ще се извлича от чипа на електронния машинночетим документ за пътуване (eMЧДП);
- за заявления за издаване на визи, подадени в рамките на 59 месеца след предходно заявление за издаване на виза, се прави копие на биометричните данни, в съответствие с настоящата практика;
- биометричните данни на деца могат да бъдат проверявани на територията на държавите членки;
- правоприлагащите органи ще имат право на достъп до биометричните данни на деца от навършване на 14-годишна възраст, а не от навършване на 18 години, както първоначално поддържаше Европейският парламент. Достъпът до данни на деца под тази възраст винаги ще е възможен с оглед защита на децата, когато те са жертви;
- биометричните данни на деца под 12 години ще се заличават след излизането от Шенгенското пространство и изтичането на срока на визата (добавя се автоматично уведомление от СВИ към ВИС, което да позволи заличаването на данните);
- органите в областта на убежището ще имат достъп до пръстовите отпечатьци на деца без документи за самоличност.

34. В позицията на Съвета на първо четене се разглеждат също така правата на достъп на граничните органи и органите, компетентни да извършват проверки на територията на държавите членки, достъпът на органите в областта на убежището до данните във ВИС за визите за краткосрочно и дългосрочно пребиваване и разрешенията за пребиваване, както и разпоредбите относно установяването на самоличност. Що се отнася до търсенето по портретна снимка, общият принцип е, че този вид търсене се регулира по един и същ начин за визите за краткосрочно пребиваване и визите за дългосрочно пребиваване и разрешенията за пребиваване. С позицията на Съвета се приема също така принципът на търсене по портретна снимка с цел установяване на самоличността (като допълнително търсене, а не като единствен критерий за търсене), както и използването на портретна снимка в контекста на предоставянето на убежище (при същите условия).
35. Позицията на Съвета на първо четене ограничава правата на достъп до ВИС до строго необходимото. Например ограничен е достъпът на правоприлагащите органи до данни на деца и данни на притежателите на разрешения за пребиваване, регистрирани във ВИС за период от десет или повече години без прекъсване.

Специфични показатели за риска

36. В допълнение към автоматичните търсения в други бази данни, при обработването на визите ще се използват и специфични показатели за риска. Позицията на Съвета на първо четене съвпада със становището на Европейския парламент, че тези показатели – които сочат към рисковете за сигурността, незаконната имиграция или високите епидемични рискове — следва да се прилагат като алгоритъм, позволяващ профилиране.
37. Показателите ще съдържат правила, свързани с анализа на данни, както и конкретни стойности, предоставени от държавите членки, и статистическите данни, генерирани от други бази данни, свързани с управлението на границите и сигурността. Това би подобрило оценките на риска и би позволило прилагането на метода за анализ на данни. Показателите за риска няма да съдържат лични данни и ще се основават на статистически данни и информация, предоставени от държавите членки, относно заплахи, необичайно високи проценти на отказ за издаване на визи или пресрочване на престоя от някои категории граждани на трети държави, и рискове за общественото здраве.
38. В позицията на Съвета на първо четене разпоредбите относно специфичните показатели за риска се преместват от Визовия кодекс към регламента за ВИС и се предлага структура на управление, която да е напълно приведена в съответствие с тази за правилата на ETIAS за проверките.

Достъп на правоприлагащите органи до данни във ВИС

39. Позицията на Съвета на първо четене отменя Решение 2008/633/ПВР на Съвета относно достъпа на правоприлагащите органи до данни във ВИС, като този въпрос се урежда в регламента за ВИС.
40. Допълнителна цел на регламента е националните правоприлагащи органи и Европол да получат достъп до данните във ВИС при строго определени условия за целите на правоприлагането. Съгласно позицията на Съвета на първо четене оправомощените органи и Европол ще имат по-структуриран достъп до ВИС, включително до визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване, с цел предотвратяване, разкриване или разследване на терористични или други тежки престъпления, при определени условия и в съответствие с правилата на ЕС за защита на данните и други гаранции във ВИС.
41. Предвид новото поколение информационни системи на ЕС, позицията на Съвета на първо четене не предвижда предварително търсене в автоматизираната система за дактилоскопична идентификация съгласно Решение 2008/615/ПВР (Решението „Прюм“) като условие за достъп до ВИС, което беше част от позицията на Европейския парламент на първо четене.

Принос към политиката на ЕС в областта на връщането

42. Съгласно позицията на Съвета на първо четене ВИС ще допринесе за повишаването на ефективността на политиката на ЕС в областта на връщането: във ВИС ще се добавят копия на документа за пътуване на кандидата, което е мярка, улесняваща установяването на самоличността и обратното приемане на лица, подлежащи на процедура за връщане, които не носят документи за пътуване. Освен това достъп до ВИС ще има и Frontex, и по-специално екипите на Frontex за връщане.

Превозвачи

43. Съгласно позицията на Съвета на първо четене превозвачите ще имат (ограничен) достъп до данните във ВИС (отговор „ok/not ok“) чрез портала за превозвачи, какъвто вече е случаят с ETIAS и СВИ.

Предоставяне на данни от ВИС на трети държави или международни организации

44. Съгласно позицията на Съвета на първо четене данни от ВИС не могат да бъдат предавани или предоставяни на трети държави или международни организации, като са възможни дерогации при много строги условия за целите на връщането, презаселването или правоприлагането.

Основни права

45. Позицията на Съвета на първо четене разширява обхвата на члена относно общите принципи с оглед укрепване на защитата на основните права при обработването на лични данни във ВИС, по-специално по отношение на забраната за дискриминация на кандидатите. Освен това тя въвежда висшия интерес на детето като основен принцип при всички процедури, предвидени в регламента.
46. С позицията на Съвета на първо четене разпоредбите относно защитата на данните във ВИС се привеждат в съответствие със стандартите, определени в ОРЗД²¹. Тя въвежда и подход за защита на данните на етапа на проектирането. Направените подобрения осигуряват необходимите гаранции и механизми за ефективна защита на неприкосновеността на личния живот и основните права на пътуващите, по-конкретно на техния личен живот и на личните им данни.

Модернизиране на други технически компоненти на ВИС

47. Позицията на Съвета на първо четене интегрира VISMail във ВИС и подобрява нейните функционални характеристики. Освен това тя възлага на eu-LISA съхраняването на данни от ВИС в централното хранилище за докладване и статистика, създадено съгласно регламента за оперативната съвместимост, централизира процедурата за консултации и интегрира във ВИС списъка на признатите документи за пътуване.
48. Позицията на Съвета на първо четене укрепва правилата за качество на данните и оправомощава eu-LISA да разработва и поддържа механизми и процедури за контрол на качеството на данните.
49. Функционирането на ВИС се подобрява, за да се допринесе за осигуряването на непрекъсната достъпност.

---

²¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1—88.

Архитектура на ВИС

50. Въпреки че Комисията предложи Решение 2004/512/ЕО на Съвета за създаване на ВИС да бъде изменено, позицията на Съвета на първо четене отразява предложения от Европейския парламент подход, а именно това решение да бъде отменено и неговото съдържание и някои елементи от решенията за изпълнение на Комисията да бъдат интегрирани в регламента за ВИС.
51. Съгласно позицията на Съвета на първо четене архитектурата на ВИС се основава на централизирана система. Централизираната система се дублира на две различни места – основно място и място, където е разположена резервната централна система на ВИС.
52. С позицията на Съвета на първо четене архитектурата на ВИС се модернизира, за да се вземе предвид новата среда за оперативна съвместимост. Тя се състои от: централната система на ВИС, националните единни интерфейси, уеб услугата, порталът за превозвачи и комуникационната инфраструктура на ВИС. Тези компоненти споделят и използват повторно до максималната технически възможна степен хардуерните и софтуерните компоненти на централната система на СВИ, националните единни интерфейси на СВИ, портала за превозвачи на ETIAS, уеб услугата на СВИ и комуникационната инфраструктура на СВИ. Комуникационната инфраструктура подпомага и допринася за осигуряването на непрекъснатата достъпност на ВИС. eu-LISA отговаря за техническото и оперативното управление на ВИС и нейните компоненти.

Мерки за мониторинг, оценка и докладване

53. С позицията на Съвета на първо четене се въвежда цялостна система за мониторинг и докладване:
- а) на всеки две години eu-LISA ще представя доклад относно *техническото функциониране на ВИС*, включително относно нейната сигурност и оценка на използването на портретните снимки за установяване на самоличността на лица;
  - б) държавите членки и Европол ще изготвят годишни доклади относно *ефективността на достъпа до данни от ВИС за целите на правоприлагането*;

- в) три години след привеждането в действие на преработената ВИС и на всеки четири години след това Комисията ще изготвя *цялостна оценка на ВИС*, която ще включва, наред с другото:
- преглед на постигнатите резултати спрямо заложените цели и поетите разходи,
  - преценка на това дали основната обосновка продължава да е валидна, а също и на нейното въздействие върху основните права, сигурността на ВИС, използването на разпоредбите относно предаването на данни от ВИС на трети държави или международни организации,
  - подробен анализ на данните, предоставени в годишните доклади относно ефективността на достъпа до данни от ВИС за целите на правоприлагането, и
  - оценка на това дали търсенето в ECRIS- TCN от ВИС е допринесло за постигането на целта да се прецени дали кандидатът за виза, виза за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване би могъл да представлява заплаха за обществения ред или обществената сигурност.

54. В позицията на Съвета на първо четене се предвижда също така да се докладва за *актуалното състояние на подготовката за изпълнението на реформата на ВИС*: до една година след датата на влизане в сила на регламента за изменение и ежегодно след това до привеждането в действие Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за актуалното състояние на подготовката, който съдържа подробна информация относно направените разходи, както и информация за евентуални рискове, които могат да окажат въздействие върху общите разходи за ВИС, които трябва да бъдат поети от общия бюджет на Съюза. В случай на забавяне на пълното прилагане на регламента Комисията информира във възможно най-кратък срок Европейския парламент и Съвета за причините за забавянето, както и за последиците от гледна точка на времето и разходите.

Изменения на други правни актове

55. Позицията на Съвета на първо четене изменя няколко правни акта, за да ги адаптира към реформата на ВИС: Визовия кодекс²², Кодекса на шенгенските граници²³, Системата за влизане/излизане²⁴, ETIAS²⁵, ШИС – връщане²⁶, ШИС – граници²⁷, оперативната съвместимост на границите и визите²⁸ и регламента за европейската гранична и брегова охрана²⁹.

---

²² Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за установяване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс), ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1—58.

²³ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници), ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1—52.

²⁴ Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011, ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20—82.

²⁵ Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226, ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1—71.

²⁶ Регламент (ЕС) 2018/1860 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за използването на Шенгенската информационна система за целите на връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави, ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1—13.

²⁷ Регламент (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006, ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14—55.

²⁸ Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на Решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета, ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 27—84.

²⁹ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624, ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1—131.

Срок за прилагане

56. Позицията на Съвета на първо четене отразява един от основните елементи на позицията на Европейския парламент на първо четене, а именно установяване на краен срок за въвеждане на преработената ВИС. Въпреки че изменението на Европейския парламент предвиждаше ВИС да бъде приведена в действие две години след влизането в сила, в позицията на Съвета на първо четене се посочва, че не по-късно от 31 декември 2023 г. Комисията ще приеме решение за определяне на датата на привеждане в действие на ВИС. Този краен срок е в съответствие с окончателния политически график (края на 2023 г.) за въвеждането на системите за управление на границите и архитектурата за оперативна съвместимост, част от които е ВИС.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

57. Позицията на Съвета на първо четене отразява напълно компромиса, постигнат при преговорите между Европейския парламент и Съвета със съдействието на Комисията. Съветът смята, че в позицията му на първо четене е постигнат баланс между отделните елементи и че след като бъде приет, Регламентът за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕО) № 810/2009, (ЕО) 2016/399, (ЕО) 2017/2226, (ЕО) 2018/1240, (ЕО) 2018/1860, (ЕО) 2018/1861, (ЕО) 2019/817 и (ЕО) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета за целите на реформирането на Визовата информационна система ще подобри управлението на границите и ще укрепи вътрешната сигурност на Шенгенското пространство.
58. Посоченият компромис се потвърждава от писмото на председателя на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) до председателя на Комитета на постоянните представители от 1 февруари 2021 г. В това писмо председателят на комисията LIBE посочва, че ще препоръча на членовете на комисията, а впоследствие и на пленарното заседание, позицията на Съвета на първо четене да бъде приета без изменения от Парламента на второ четене след проверка от юристи-лингвистите на двете институции.